

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pasteye Vande Calvinisten Ontdeckt Rakende het opnemen vande grontregghelen Der Oude Ketteren

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1670

VI. Capittel. 6. Vervalschinghe.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34133

niet anders en heeft als / ick segghe in Christum en de ghemeente, sonder te spreken van siende ofte tackende, gheleijck oock de oude Geusche Bybels dat hebben overghesedr.

Desen text soo verbaescht zijnde / gaet me Petrus Cabeljau in zijn Memorij-boeck Tom. 2. C. 9 Art. 1. daer upt bewijzen dat het hontwelyck gheen Sacrament en is: Ten is gheene groote konst die te bewijzen als men de Schysure naer zijn eyghen phantase ghedraept heeft.

VI. CAPITTEL.

6. Vervalschinghe.

DEN H. Apostel Paulus 1. Cor. 10. 16. sprekende van 't H. Sacrament des auters / noemt den kelch den der segheninghe ofte ghebenedijdinghe, die men ghebenedijdt ofte zeghent.

De Geusche Bybels van het jaer 1580. tot het jaer 1635. hebben dit soo ghestelt: Den drinckbeker der dancksegghinghe, die wy dancksegghende drincken.

Desen text hebben sy in dyp woorden verbaescht / te weren / als sy in de plaerse van gebenedijdinge ghestelt hebben dancksegginghe, ende in de plaerse van / die wy ghebenedijden, ghestelt hebben / die wy dancksegghende, ende ten lesten daer by gheboeght hebben / dit woordesken / drincken, daer niet eenen oorsinelen text dit en heeft.

Daerom heeft de Synode van Dordrecht, desen haeren ouden text weer berandert / ende ghestelt: Den drinck-beker der dancksegginghe die wy dancksegghende, seghenen.

Gheen van allen en dencht / noch en komt overeen met den oorsinelen Griekschen text: want daer en staet noch drincken, noch dancksegginghe, noch dancksegghende: Maer de eyghen woorden zijn: ποτήριον τῆς εὐλογίας ᾧ εὐλογοῦμεν, dat is: Den beker der ghebenedijdinghe die wy ghebenedijden of seghenen.

Maer die van Dordrecht segghen in haere aentee-
keninge N. 33. dat het woordt *εὐλογεῖτε* beyde betee-
kent ende segghen, ende dancksegghen:

Dat is ontwaerachtigh: Want dat-men byp het
nieuw testament doozsie / beginnende van Mat-
theus tot Apocalyps toe / daer salmen pzecht seg-en-
derigh plaetsen vinden/daer het Grieksch woordes
εὐλογεῖτε beteeckent / segghen, ofte ghebenedij-
den, ende niet / dancksegghen, want / als de Schrif-
ture van enckel dancksegghen spzecht / van ghe-
heplich-se het woordes *εὐχαριστία*, dit sult ghy bin-
den pzecht op 56. plaetsen van 't nieuw testament/
want npt het oude en kan dit niet gebaelt worden/
alsoo niet den oorspronckeliken tekst daer vā / Hebreuwsch
is. Inden semant vzaeght waerom dat-se desen
toe so verbaescht hebben: Ick andt woordes met
anne eyghen bemercktinghe Num. 33. Dooz dit sege-
men seggen sp / en woort niet verstaen dooz de cracht
van eenighe woorden den wijs verandeter. In het
oorspronckelick bloede Christi, maer niet gebeden / van a-
nginghen / ende verhael van de instellinghe / van
anderen ghemeynen danck affsonderen / ghelyck
in 2. 3. gheseyt woort dat Godt den sevensden dagh
beroghent ende gheheplicht / ende van andre ghe-
me daghen afghesondert heeft.

Hier-ghe wel? hier is het vast: Paulus septe dat-
men den Helek selbe zegghende / maer men kan niet
seggen dat-men den Helek danck segghde / want dat
sine ongherpinde maniere van spzeken/soo seggt
van Paulus dat'er ober den Helek byp wat meer ge-
segghde als dancksegginghe / ghebeden &c. Om dat
de nu de Calvinisten niet anders en willen hebben
als dancksegginghen / ende ghebeden / wy con-
statie daerom en hebben sy niet beter ghesien als
desen tekst te verbaeschen. Dat het exempel van
den sevensden dagh daerby / en Rom niet te propooste/
alsoo dat quide is van den Hebreuwschen, ende
vanden Griekeliken tekst.